

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної податкової
служби України

10 квітня 2023 року № 221

**АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НА 2023 – 2025 РОКИ**

- Розділ 1:* **ЗАСАДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**
- Розділ 2:* **ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ, ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ ТА УСУНЕННЯ**
- Розділ 3:* **НАВЧАННЯ, ЗАХОДИ З ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**
- Розділ 4:* **МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**
- Розділ 5:* **ІНШІ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ТА ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЗАХОДИ**
- Додаток:* **РЕЄСТР РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

1. ЗАСАДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Антикорупційна програма Державної податкової служби України на 2023 – 2025 роки (далі – Антикорупційна програма ДПС) є комплексом заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції в Державній податковій службі України, забезпечення дотримання працівниками ДПС вимог антикорупційного законодавства, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією, працівниками ДПС.

В Антикорупційній програмі ДПС, усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, для заохочення використання добросовісної практики, а також в інтересах, зокрема, але не виключно, своїх працівників, наголошується, що керівництво та працівники ДПС у своїй діяльності, а також у правовідносинах із іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, громадян, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами, організаціями керуються принципом нульової толерантності до корупції у будь-яких її формах та проявах, вживають і надалі вживатимуть усіх заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених законодавством, та цією програмою.

ДПС декларує повну відмову і суспільну нетерпимість до корупції у будь-яких її проявах, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права.

Результати аналізу стану корупції в Україні, ефективності антикорупційної політики попередніх періодів, міжнародних стандартів та найкращих світових практик у сфері запобігання та протидії корупції дають підстави сформулювати такі основні принципи антикорупційної політики Державної податкової служби України на 2023 – 2025 роки:

1) створення на противагу наявним корупційним практикам більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб;

2) забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, що створюватиме додатковий стримувальний ефект для всіх суб'єктів правовідносин;

3) цифрова трансформація реалізації повноважень Державної податкової служби України, прозорість діяльності та відкриття даних як основа для мінімізації корупційних ризиків у своїй діяльності;

4) верховенство права, тобто формування нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності;

5) законність, а саме: відповідність антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України у сфері запобігання корупції та іншим нормативно-правовим актам;

6) об'єктивність та неупередженість, тобто врахування суспільних інтересів щодо удосконалення створеної внутрішньої організаційної системи запобігання та виявлення корупції.

Ці принципи будуть враховуватися під час розроблення та впровадження програмних і поточних документів Державної податкової служби України з метою забезпечення ефективного запобігання корупції в усіх сферах діяльності.

Антикорупційна програма ДПС спрямована на підтримку антикорупційної стратегії держави, впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у діяльності ДПС та підвищення рівня довіри суспільства, удосконалення надалі системи запобігання і протидії корупції в ДПС, забезпечення злагодженості і системності антикорупційної діяльності структурних підрозділів та територіальних органів ДПС.

Антикорупційна програма ДПС розроблена на виконання вимог статті 19 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» (зі змінами) (далі – Закон) та відповідно до наказу Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 28.12.2021 № 830/21 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.02.2022 за № 219/37555 (далі – наказ № 830/21).

Державна податкова служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

Положення про Державну податкову службу України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» (зі змінами) (далі – Положення про ДПС).

У своїй діяльності ДПС керується Конституцією і законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами з питань запобігання та протидії корупції, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, міжнародними зобов'язаннями України та іншим антикорупційним законодавством України.

ДПС здійснює повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку її територіальні органи. ДПС є контролюючим органом (податковим органом, органом стягнення).

Основними завданнями ДПС є:

1) реалізація державної податкової політики, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків, зборів, платежів, державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального, державної політики з адміністрування єдиного внеску, державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону;

2) внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування:

державної податкової політики;

здійснення контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків, зборів, платежів;

державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального;

державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань сплати єдиного внеску;

державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону.

Завданням Голови ДПС (або особи, на яку покладено виконання обов'язків) у сфері запобігання, виявлення корупції є: підтримка напряду запобігання і протидії корупції у діяльності ДПС, демонстрація власним прикладом лідерства в запобіганні та протидії корупції у межах своїх повноважень та нульової толерантності до корупції, забезпечення функціонування в структурі ДПС відповідного уповноваженого підрозділу із запобігання та виявлення корупції та забезпечення гарантії його незалежності від впливу чи втручання у його роботу, здійснення загального керівництва та контролю за процесом управління корупційними ризиками, аналізу ефективності управління корупційними ризиками, своєчасне реагування на можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Керівники територіальних органів ДПС, керівники структурних підрозділів ДПС у межах повноважень забезпечують реалізацію антикорупційної політики ДПС шляхом виконання заходів Антикорупційної програми ДПС та заходів впливу на корупційні ризики.

Працівники ДПС зобов'язані дотримуватися вимог і обмежень, встановлених Законом, а також антикорупційної політики та принципів, визначених Антикорупційною програмою ДПС.

Підпунктом 2 пункту 5 Положення про ДПС встановлено, що ДПС з метою організації своєї діяльності забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання та виявлення корупції і контроль за дотриманням вимог антикорупційного законодавства в апараті ДПС, її територіальних органах.

Безпосередньо завдання (функцію) щодо забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання та виявлення корупції і контроль за дотриманням вимог антикорупційного законодавства в апараті ДПС та її територіальних органах покладено на Департамент з питань запобігання та виявлення корупції Державної податкової служби України (далі – уповноважений підрозділ ДПС) (Положення про Департамент з питань запобігання та виявлення корупції Державної податкової служби України, затверджене наказом ДПС від 26.04.2022 № 200 (зі змінами) (далі – Положення)).

Основними завданнями уповноваженого підрозділу ДПС згідно з Положенням є:

розробка, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією;

організація роботи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності ДПС, підготовки заходів щодо їх усунення, внесення Голові (або особі, на яку покладено виконання обов'язків) відповідних пропозицій;

надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків) та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

перевірка факту подання декларацій суб'єктами декларування та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до Закону порядку;

здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі у територіальних органах ДПС;

розгляд повідомлень про порушення вимог Закону, у тому числі у територіальних органах ДПС;

здійснення повноважень у сфері захисту викривачів відповідно до Закону; інформування Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків), Національного агентства, інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

Окрім того, уповноважений підрозділ ДПС здійснює:

організацію діяльності Робочої групи з оцінювання корупційних ризиків;

здійснення підготовки засідань робочої групи;

забезпечує ведення протоколів засідань робочої групи;

забезпечення обміну інформацією між членами робочої групи;
 координацію роботи з оцінювання корупційних ризиків та розробки заходів впливу на корупційні ризики;
 підготовку пропозицій з визначення антикорупційної політики організації;
 підготовку Антикорупційної програми ДПС, змін до неї;
 моніторинг та оцінку виконання Антикорупційної програми ДПС;
 моніторинг середовища організації, своєчасне реагування на зміни, що впливають на виникнення нових або зміну рівня наявних корупційних ризиків;
 забезпечення взаємодії організації з Національним агентством.

Загальна єдина відомча політика ДПС щодо запобігання та протидії корупції ґрунтується на принципах верховенства права, законності, рівності усіх перед законом, відкритості та прозорості діяльності, дотримання стандартів доброчесності на державній службі, нетерпимості до корупції, створення механізмів партнерства з інститутами громадянського суспільства до здійснення антикорупційних заходів запобігання та виявлення корупції, невідворотності покарання за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, об'єктивності та неупередженості, взаємодії структурних підрозділів ДПС між собою та з територіальними органами ДПС, конкретності, системності, практичної спрямованості.

Метою прийняття Антикорупційної програми ДПС є забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та протидії корупції, відповідності діяльності ДПС вимогам антикорупційного законодавства з урахуванням кращих світових практик, зокрема:

забезпечення відповідності діяльності ДПС вимогам антикорупційного законодавства України;

удосконалення системи запобігання корупції в ДПС;

здійснення правових, організаційно-управлінських та практичних заходів, спрямованих на ефективне попередження корупції та зниження її впливу на діяльність ДПС;

поліпшення ефективності діяльності структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів щодо запобігання корупції у межах їх компетенції, запровадження об'єктивних критеріїв оцінки діяльності в цій сфері;

посилення управлінського нагляду та відомчого контролю за належним виконанням ДПС антикорупційних заходів;

створення атмосфери неприйняття, осуду та нетерпимості корупції в усіх її проявах працівниками ДПС;

налагодження постійного процесу виявлення й оцінювання корупційних ризиків у діяльності ДПС із вжиттям надалі заходів, спрямованих на їх мінімізацію (усунення);

застосування та удосконалення механізмів прозорості діяльності ДПС надалі.

Досягнення мети Антикорупційної програми ДПС планується шляхом забезпечення послідовного, системного та оперативного здійснення і виконання уповноваженим підрозділом ДПС та уповноваженими підрозділами з питань

запобігання та виявлення корупції територіальних органів ДПС у межах компетенції ДПС заходів з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми, реалізації засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в апараті ДПС та її територіальних органах, якими є:

розроблення, організація виконання та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією в апараті ДПС;

надання структурним підрозділам ДПС, а також їх окремим працівникам методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

надання працівникам апарату ДПС та її територіальних органів консультативної допомоги в заповненні декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням, зокрема стосовно:

обмежень щодо використання службових повноважень чи свого становища;

обмежень щодо одержання подарунків;

запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними відповідно до Закону;

обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності;

обмежень щодо спільної роботи близьких осіб;

забезпечення виконання ДПС, її територіальними органами вимог статті 54 Закону щодо заборони одержувати від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошові кошти або інше майно, нематеріальні активи, майнові переваги, пільги чи послуги, крім випадків, передбачених законами або чинними міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України;

розробка проєктів актів з питань запобігання та виявлення корупції в органах ДПС;

підготовка звітів за результатами періодичного моніторингу та оцінювання виконання антикорупційної програми, а також надання пропозицій щодо внесення змін до неї;

здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування Голови та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

перевірка факту подання працівниками апарату ДПС, її територіальних органів, які працюють (працювали або входять чи входили до складу утвореної у ДПС конкурсної комісії), декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування відповідно до вимог Закону;

повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, працівниками апарату ДПС, її територіальних органів, та іншими особами, які зобов'язані подавати або у яких виник обов'язок подати такі декларації у визначеному законодавством порядку;

забезпечення наявності умов для здійснення (подання) працівниками апарату ДПС, її територіальних органів, а також іншими особами повідомлень про порушення вимог Закону, усно та письмово, зокрема через спеціальні телефонні лінії, вебпортал, засобами електронного зв'язку тощо;

розгляд у межах повноважень повідомлень щодо можливої причетності працівників апарату ДПС, її територіальних органів, до вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, у тому числі: підтвердження/непідтвердження інформації щодо порушення обмежень особою після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, відповідно до статті 26 Закону та невиконання посадовими особами апарату ДПС, її територіальних органів додаткових заходів здійснення фінансового контролю, встановлених статтею 52 Закону;

інформування в установленому порядку Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків), Національного агентства, інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у випадках, передбачених законодавством, про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону посадовими особами апарату ДПС, її територіальних органів;

взаємодія з іншими структурними підрозділами апарату ДПС, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) територіальних органів ДПС, уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших відповідних органів, іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, м. Севастополь, органами місцевого самоврядування, Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції;

організація та координація діяльності уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів ДПС;

організація роботи з оцінювання корупційних ризиків у діяльності ДПС, підготовка заходів щодо їх усунення, внесення Голові (або особі, на яку покладено виконання обов'язків) пропозицій щодо таких заходів, залучення для виконання цих функцій до роботи комісії з оцінювання корупційних ризиків;

забезпечення підготовки Антикорупційної програми ДПС, змін до неї, подання її на погодження та моніторинг її виконання;

співпраця зі структурними підрозділами ДПС та її територіальними органами, суб'єктами господарювання, фізичними особами та міжнародними установами й організаціями з метою визначення та усунення корупційних ризиків, відстеження і впровадження передової практики та міжнародних стандартів у сфері протидії корупції у межах підготовки Антикорупційної програми ДПС;

забезпечення захисту працівників, які повідомили про порушення вимог Закону, від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця відповідно до законодавства щодо захисту викривачів;

організація роботи внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень

вимог Закону, отримання та організація розгляду повідомленої через такі канали інформації;

співпраця з викривачами, забезпечення дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених Законом;

надання працівникам апарату ДПС та її територіальних органів або особам, які пов'язані з ДПС та її територіальними органами, у зв'язку із виконанням ними певної роботи чи проходженням навчання, методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону та захисту викривачів, проведення внутрішніх навчань з цих питань;

впровадження Правил етичної поведінки в органах ДПС, затверджених наказом ДПС від 02.09.2019 № 52 (зі змінами) (далі – Правила етичної поведінки), а саме: здійснення контролю за дотриманням Правил етичної поведінки;

організація роботи та проведення навчання щодо дотримання посадовими особами ДПС та її територіальних органів встановлених Правил етичної поведінки.

Для досягнення мети Антикорупційної програми ДПС за 2020 – 2022 роки уповноваженими підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції ДПС та її територіальних органів у межах компетенції та з урахуванням особливостей в організації роботи органів ДПС, у тому числі й у зв'язку із урахуванням законодавчих змін та запровадженням воєнного стану в Україні, вжито низку заходів із запобігання та виявлення корупції, забезпечено контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, а також здійснено заходи із усунення та мінімізації корупційних ризиків. Моніторинг стану виконання заходів із усунення корупційних ризиків та підготовка звітів про стан виконання Антикорупційної програми ДПС за 2020 – 2022 роки здійснювалися своєчасно та в установлені строки з подачею їх до Національного агентства. Ретельний аналіз зазначених документів свідчить про вичерпність та дієвість заходів впливу для усунення корупційних ризиків і лише по чотирьох заходах відповідно до наказу ДПС від 21.12.2021 № 1053 «Про внесення змін до Антикорупційної програми Державної податкової служби України на 2020 – 2022 роки» строк їх виконання було перенесено до 31.12.2022. До цього призвів доведений Міністерством фінансів України обмежений обсяг граничних витрат для ДПС у 2022 році (у тому числі й через введення в Україні воєнного стану) та певна тривалість процедур погодження проєктів наказів у Міністерстві фінансів України. У цілому практика виконання Антикорупційної програми ДПС за 2020 – 2022 роки свідчить не про формальний підхід до мінімізації корупційних ризиків, а про системність заходів, що застосовуються для їх подолання. Слід зазначити, що корупційні ризики, де присутній безпосередній людський фактор, у ситуаціях, де є дискреційні повноваження посадових осіб ДПС, усунути водночас неможливо. Все залежить від добросовісності службових осіб ДПС, які проводять перевірки. Над цим ДПС наполегливо працює.

Під час проведення оцінювання корупційних ризиків у діяльності ДПС був прийнятий Закон України від 20 червня 2022 року № 2322-ІХ «Про засади

державної антикорупційної політики на 2021 – 2025 роки», вимоги якого вже враховані в Антикорупційній програмі ДПС. Відповідно до Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 року № 220, на виконання затверджених заходів у межах компетенції ДПС, згідно з наказом ДПС від 02.02.2022 № 92 (зі змінами), яким затверджено функції та процедури, ідентифіковані як корупціогенні, буде вжито заходів усунення відповідних корупційних ризиків.

Питання запобігання та протидії корупції в ДПС регулює:

наказ ДПС від 26.04.2022 № 200 «Положення про Департамент з питань запобігання та виявлення корупції Державної податкової служби України» (зі змінами);

наказ ДПС від 02.09.2019 № 52 «Про затвердження правил етичної поведінки в органах Державної податкової служби» (зі змінами);

наказ ДПС від 28.12.2019 № 234 «Про особливості приймання дарунків, одержаних як подарунки державі, в органах Державної податкової служби»;

наказ ДПС від 26.05.2020 № 226 «Про затвердження Порядку організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в органах Державної податкової служби» (зі змінами);

наказ ДПС від 03.09.2020 № 468 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань прийняття та розгляду повідомлень про корупцію в органах Державної податкової служби» (зі змінами);

наказ ДПС від 08.10.2020 № 555 «Про затвердження Порядку організації роботи, спрямованої на запобігання та виявлення корупції в органах Державної податкової служби України» (зі змінами) та інші нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти, які регулюють порядок здійснення завдань і функцій ДПС.

2. ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ, ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ ТА УСУНЕННЯ

Безпосередньо оцінювання корупційних ризиків у діяльності ДПС розпочато відповідно до наказу ДПС від 19.07.2022 № 451 «Про проведення оцінювання корупційних ризиків в діяльності ДПС» (далі – наказ № 451), та здійснювалося у форматі самооцінювання. Наказом ДПС від 22.07.2022 № 465 було затверджено Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної податкової служби України, відповідно до якого наказом ДПС від 15.08.2022 № 539 (зі змінами) була утворена робоча група з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Державної податкової служби України (далі – Робоча група ОКР ДПС).

До складу Робочої групи ОКР ДПС увійшли працівники всіх структурних підрозділів ДПС та 2 представники громадськості.

Головою Робочої групи ОКР ДПС та її секретарем визначено працівників уповноваженого підрозділу ДПС. Робоча група ОКР ДПС працювала у форматі засідань.

Члени робочої групи 17 – 18 серпня 2022 року пройшли вступний тренінг із залученням представників Національного агентства.

З метою забезпечення прозорості діяльності ДПС, зокрема в частині початку процесу оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми ДПС, а також залучення до цього процесу представників громадськості та експертів, текст наказу № 451 оприлюднено (опубліковано) на вебпорталі ДПС (<https://tax.gov.ua/diyalnist-/zapobigannya-rgouavam-korupts/antikoruptsiyne-zakonodavstvo-ukraini/>).

Під час дослідження середовища ДПС та визначення обсягу оцінювання корупційних ризиків згідно з Планом оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми ДПС було здійснено аналіз результатів оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них, оцінки ефективності їх виконання.

З метою організації роботи Робочої групи ОКР ДПС у напрямі проведення ідентифікації (виявлення) корупційних ризиків відповідно до наказу № 830/21, яким затверджено Методологію управління корупційними ризиками (далі – Методологія), Головою Робочої групи ОКР ДПС 03.11.2022 було затверджено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми, схвалений на засіданні Робочої групи ОКР ДПС (протокол від 03.11.2022 № 3), яким визначено об'єкти оцінювання корупційних ризиків (функції та процедури, закріплені за ДПС), джерела інформації для проведення оцінювання корупційних ризиків, методи, способи та строки оцінювання корупційних ризиків, а також осіб, відповідальних за проведення оцінювання корупційних ризиків.

За результатами узагальнення зібраної інформації було сформовано перелік потенційно вразливих до корупції функцій (окремих процесів), у діяльності ДПС, який був погоджений рішенням Робочої групи ОКР ДПС (протокол від 27.12.2022 № 5).

Потенційно вразливими до корупції функціями є:

№ з/п	Функції, процеси
1	Організація роботи, пов'язаної із захистом персональних даних при їх обробці, відповідно до законодавства
2	Забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем (ІКС) у ДПС (у межах компетенції)
3	Здійснення відомчого контролю за додержанням вимог законодавства, виконанням службових, посадових обов'язків в апараті ДПС, її територіальних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери її управління
4	Організація проведення камеральних перевірок (у межах компетенції)

5	Аналіз та управління ризиками у частині формування плану-графіка проведення планових документальних перевірок платників податків
6	Організація проведення документальних перевірок
7	Організація проведення фактичних перевірок платників податків
8	Організація роботи з питань зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних
9	Моніторинг фінансово-господарських операцій платників податків на наявність податкових ризиків
10	Надання консультацій з питань податкового законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС
11	Представництво інтересів ДПС у судах (у межах компетенції)
12	Перегляд рішень територіальних органів ДПС у встановленому законодавством порядку
13	Організація роботи та здійснення контролю за погашенням податкового боргу, недоїмки зі сплати єдиного внеску та заборгованості з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи
14	Організація роботи та здійснення контролю за проведенням роботи з розстрочення, відстрочення та реструктуризації грошових зобов'язань та/або податкового боргу, а також недоїмки зі сплати єдиного внеску
15	Прийняття керівником (його заступником або уповноваженою особою) ДПС рішень про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань та/або податкового боргу у випадках та порядку, визначених законодавством
16	Організація роботи та здійснення контролю в межах повноважень, передбачених законом, за списанням безнадійного податкового боргу та недоїмки із сплати єдиного внеску
17	Здійснення добору кадрів в апарат ДПС та на посади керівників і заступників керівників територіальних органів ДПС, організація роботи з підвищення рівня професійної компетентності працівників апарату ДПС, її територіальних органів
18	Організація публічних закупівель
19	Ведення обліку трудових ресурсів та заробітної плати
20	Здійснення прогнозування та планування видатків на матеріально-технічне забезпечення і розвиток діяльності ДПС
21	Забезпечення в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання та виявлення корупції і контроль за дотриманням вимог антикорупційного законодавства в апараті ДПС, її територіальних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери її управління

22	Здійснення внутрішнього аудиту, спрямованого на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у ДПС, її територіальних органах, на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери її управління
23	Вжиття заходів щодо виявлення, аналізу, організації та проведення перевірок осіб, які здійснюють фінансові операції, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або з фінансуванням тероризму
24	Здійснення контролю за виробництвом та обігом спирту, пального, алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах
25	Організація роботи, пов'язаної із замовленням в електронному вигляді марок акцизного податку, їх зберіганням, продажем, відбором зразків з метою проведення експертизи щодо автентичності, та здійснення контролю за наявністю цих марок на пляшках (упаковках) з алкогольними напоями, на пачках (упаковках) тютюнових виробів, ємностях (упаковках) з рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, під час транспортування, зберігання і реалізації
26	Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять роздрібну торгівлю тютюновими виробами, тютюном, промисловими замінниками тютюну та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, вимог законодавства щодо максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких виробів
27	Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять оптову або роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вимог законодавства щодо мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на такі напої
28	Здійснення заходів щодо запобігання та виявлення порушень вимог законодавства у сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального; проведення роботи, пов'язаної з боротьбою з незаконним виробництвом, переміщенням, обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та інших підакцизних товарів (продукції)
29	Організація роботи з надання електронних довірчих послуг

Відповідно до Методології Робочою групою ОКР ДПС проведено ідентифікацію (виявлення) корупційних ризиків, аналіз та визначення рівнів корупційних ризиків, здійснено аналіз описаних потенційно вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів) у діяльності ДПС та ідентифікацію

корупційних ризиків, які існують або можуть виникнути під час їх реалізації, проведено аналіз нормативно-правових та розпорядчих документів, що регулюють діяльність ДПС, змодельовано способ (способи) вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, проведено визначення внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін, які можуть брати участь у їх вчиненні.

За результатами ідентифікації оцінено ймовірність реалізації кожного корупційного ризику, наслідки ймовірності реалізації, підраховано рівень ймовірності реалізації кожного корупційного ризику. Підготовлено пропозиції до заходів впливу на кожний корупційний ризик. Для кожного заходу впливу на корупційний ризик визначено: осіб (підрозділ ДПС), відповідальних за його виконання, строки (терміни) виконання, необхідні ресурси та індикатори виконання. Зазначену інформацію внесено до реєстру ризиків за формою, яка визначена Методологією.

Кінцева мета запропонованих заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків полягає у визначенні можливих механізмів протидії та запобігання їм. Запропоновані заходи містять шляхи їх реалізації та залежно від конкретного корупційного ризику спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов та причин їх виникнення.

За результатами оцінювання корупційних ризиків Робочою групою ОКР ДПС складено Реєстр корупційних ризиків у діяльності Державної податкової служби України, який є додатком до Антикорупційної програми ДПС.

Крім того, з метою отримання інформації, необхідної для ідентифікації корупційних ризиків при організації розробки Антикорупційної програми ДПС, а також інформації щодо загальної оцінки рівня корупції працівниками ДПС, їх обізнаності про прояви корупції, можливого впливу на них під час виконання службових обов'язків та організації роботи із запобігання корупції в ДПС, уповноваженим підрозділом ДПС у період серпня – вересня 2022 року було організовано та проведено анонімне опитування зовнішніх заінтересованих сторін та внутрішніх заінтересованих сторін (працівників ДПС).

Результати опитування були оформлені аналітичними довідками, як це передбачалося Методологією, та будуть використані під час реалізації положень Антикорупційної програми ДПС, а також для відслідковування динаміки загальної оцінки рівня корупції у ДПС.

У межах проєкту технічної співпраці «Шведсько-українське партнерство для сучасної та ефективної податкової служби – METS» дослідницькою організацією Info Sapiens проведено глобальне опитування щодо оцінки довіри до громадян, влади загалом і ДПС зокрема, оцінку каналів взаємодії, оцінку рівня обслуговування та загального ставлення ДПС. Результати глобального опитування також враховані при розробці та впровадженні надалі цієї Антикорупційної програми ДПС.

Заходи щодо усунення ідентифікованих (виявлених) корупційних ризиків у діяльності ДПС полягають у визначенні механізмів протидії та запобігання корупційним ризикам, містять шляхи їх реалізації.

Метою реалізації визначених заходів є ліквідація та мінімізація умов (причин) виникнення корупційних ризиків у діяльності ДПС, а також зниження впливу корупційних ризиків, зменшення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками ДПС, а також створення умов для запобігання виникненню нових корупційних ризиків.

Окрім зазначеного, очікується, що в результаті впровадження запропонованих заходів відбудеться:

вдосконалення розпорядчих документів ДПС, що має на меті усунення корупціогенних факторів і як наслідок мінімізація ймовірності вчинення працівниками ДПС корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

зменшення можливостей для корупційних проявів під час здійснення працівниками ДПС контролюючих функцій;

мінімізація корупційних ризиків під час проведення працівниками ДПС відомчого контролю та внутрішнього аудиту; надання індивідуальних податкових консультацій та діяльності з питань правового забезпечення, у тому числі представництва інтересів ДПС у судах; організація публічних закупівель; організація фінансування та бухгалтерського обліку; управління персоналом; дотримання заборон та обмежень; діяльність з розробки програмного забезпечення; робота з податковим боргом та надання електронних довірчих послуг;

збільшення потенціалу у виявленні та запобіганні корупції в ДПС.

3. НАВЧАННЯ, ЗАХОДИ З ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Роз'яснювальна та просвітницька робота із запобігання, виявлення і протидії корупції є одним з пріоритетних напрямів роботи ДПС, організацію та здійснення якої покладено на уповноважений підрозділ ДПС та уповноважені підрозділи з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів ДПС, і буде спрямовуватися на забезпечення належного рівня знань та розуміння працівниками ДПС положень антикорупційного законодавства. Забезпечення належного застосування антикорупційного законодавства є запорукою мінімізації умов (причин) виникнення корупційних ризиків у діяльності ДПС, зниження їх впливу та зменшення ймовірності вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками ДПС.

З метою досягнення мети Антикорупційної програми ДПС, належного проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції, підвищення рівня обізнаності в питаннях антикорупційного законодавства працівників структурних підрозділів ДПС та територіальних органів ДПС, планується проведення низки навчальних заходів, а саме:

№ з/п	Відповідальний структурний підрозділ за проведення заняття	Тематика лекцій	Орієнтовний термін проведення лекції
1	Департамент з питань запобігання та виявлення корупції	Декларування доходів/видатків осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, як основний захід фінансового контролю (основні заходи фінансового контролю)	Січень 2023, 2024, 2025
2		Додаткові заходи фінансового контролю. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю	Січень 2023, 2024, 2025
3		Рекомендації працівникам органів ДПС щодо підготовки до чергового етапу декларування	Лютий 2023, 2024, 2025
4		Поняття конфлікту інтересів, його запобігання та врегулювання в органах ДПС	Квітень 2023, 2024, 2025
5		Правила етичної поведінки в органах ДПС	Травень 2023, 2024, 2025
6		Поняття викривачів корупції, особливості розгляду їх повідомлень про факти корупції в органах ДПС, захист їх прав та законних інтересів	Вересень 2023, 2024, 2025
7		Повідомлення про корупцію в органах ДПС. Способи здійснення та особливості їх розгляду	Жовтень 2023, 2024, 2025
8		Запобігання та виявлення корупції в органах ДПС, суб'єкти здійснення, особливості реалізації їх повноважень	Листопад 2023, 2024, 2025

Окрім зазначених навчальних заходів у напрямі поширення інформації про Антикорупційну програму ДПС, а також інших програм антикорупційного спрямування, уповноваженим підрозділом ДПС планується здійснення:

оприлюднення на вебпорталі ДПС та його субсайтах територіальних органів ДПС тексту Антикоруупційної програми ДПС, а також інформації щодо її виконання;

інформування громадськості про результати антикорупційної діяльності ДПС шляхом оприлюднення відповідної інформації на вебпорталі ДПС та його субсайтах територіальних органів ДПС;

розміщення на вебпорталі ДПС, інтернет-ресурсах, у соціальних мережах, засобах масової інформації інтерв'ю, пресрелізів, брифінгів за участі керівництва ДПС з питань антикорупційної діяльності;

оприлюднення на вебпорталі ДПС текстів нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії корупції, розпорядчих документів ДПС антикорупційного спрямування, а також відповідних науково-методичних матеріалів;

поширення серед працівників ДПС отриманої інформації про доступні безкоштовні онлайн-курси антикорупційного спрямування з питань проходження державної служби тощо;

проведення з працівниками ДПС індивідуальних бесід, надання консультацій з питань дотримання антикорупційного законодавства;

надання структурним підрозділам ДПС та її територіальним органам (за зверненнями) роз'яснень щодо застосування антикорупційного законодавства.

У разі організації Національним агентством та/або іншими органами державної влади навчальних заходів з питань роз'яснення та застосування антикорупційного та іншого законодавства ДПС забезпечуватиме участь у них працівників структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів, у тому числі працівників уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції.

4. МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Організація та вжиття заходів з проведення моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикоруупційної програми ДПС покладаються на уповноважений підрозділ ДПС.

Для забезпечення моніторингу та оцінки виконання Антикоруупційної програми ДПС, у тому числі з метою вирішення питання щодо потреби її перегляду структурними підрозділами ДПС та її територіальними органами, залученими до безпосереднього виконання заходів щодо усунення корупційних ризиків, щопівроку, не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним, до уповноваженого підрозділу ДПС надається детальна інформація про стан їх виконання.

За потреби з метою отримання додаткової інформації, необхідної для моніторингу стану виконання Антикоруупційної програми ДПС та результативності вжитих заходів у межах її реалізації, уповноважений підрозділ

ДПС може отримувати додаткову інформацію від структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів.

Уповноважений підрозділ ДПС забезпечує узагальнення інформації, отриманої від структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів, та підготовку Звіту про стан виконання Антикорупційної програми ДПС (далі – Звіт), у якому викладається суть вжитих заходів щодо усунення корупційних ризиків, надається оцінювання результатів здійснення таких заходів відповідно до критеріїв своєчасності, повноти їх виконання та стану досягнення мети та/або ефективності їх здійснення.

За потреби у Звіті викладаються пропозиції щодо вжиття додаткових організаційно-управлінських заходів, необхідних для ефективної реалізації положень Антикорупційної програми ДПС.

Про стан виконання Антикорупційної програми ДПС уповноважений підрозділ ДПС інформує Національне агентство.

Звіт про результати оцінки стану виконання Антикорупційної програми ДПС подається на розгляд Голові ДПС або особі, яка виконує його обов'язки, та розміщується на вебпорталі ДПС.

Антикорупційна програма ДПС підлягає перегляду з метою вирішення питання внесення змін до неї у разі:

змін у середовищі ДПС (організаційній структурі, функціях та процесах ДПС) (за потреби);

внесення до законодавства, у тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність ДПС;

виявлення за результатами моніторингу її виконання невідповідностей/недоліків у діяльності з управління корупційними ризиками;

ідентифікація нових корупційних ризиків;

відмова Національного агентства у погодженні Антикорупційної програми ДПС;

врахування ДПС пропозицій до Антикорупційної програми ДПС, наданих Національним агентством;

інші випадки, передбачені в Антикорупційній програмі ДПС.

Перегляду Антикорупційної програми ДПС може передувати проведення додаткового оцінювання корупційних ризиків, яке здійснюється в установленому Методологією порядку.

Рішення про внесення змін до Антикорупційної програми ДПС приймає Голова ДПС або особа, на яку покладено виконання обов'язків.

Організація внесення змін до Антикорупційної програми ДПС та їх погодження з Національним агентством здійснюються уповноваженим підрозділом ДПС в установленому порядку.

5. ІНШІ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ТА ПОВ'ЯЗАНИМ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЗАХОДИ

Для досягнення мети Антикорупційної програми ДПС, окрім здійснення заходів з реалізації засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції в апараті ДПС та її територіальних органах, вказаних у розділі 1 цієї програми, структурними підрозділами ДПС та її територіальними органами, як окремо, так і у співпраці між собою, у межах функціональних повноважень планується здійснення й інших організаційних та практичних заходів, спрямованих на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням, а саме:

вжиття заходів щодо перевірки інформації про наявність (відсутність) у працівників ДПС, а також осіб, які претендують на зайняття посад у ДПС, підприємств та корпоративних прав, які в обов'язковому порядку підлягають передачі в управління іншій особі з метою запобігання конфлікту інтересів;

інформування посадових осіб апарату ДПС про зобов'язання щодо передачі в управління іншій особі належних їм підприємств та корпоративних прав у порядку, встановленому Законом;

ознайомлення з результатами спеціальної перевірки, що проводиться відповідно до вимог Закону, стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком;

за наявності підстав: організація роботи та участь у проведенні службових розслідувань стосовно працівників апарату ДПС з метою виявлення причин та умов, що призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства.

За наявності підстав:

повідомлення у письмовій формі Голови (або особи, на яку покладено виконання обов'язків) про вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, та інших порушень вимог Закону посадовими особами апарату ДПС з метою забезпечення дотримання вимог частин другої, четвертої та п'ятої статті 65¹ Закону;

участь в інформаційному та науково-дослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання та виявлення корупції, а також міжнародному співробітництві в зазначеній сфері;

інформування громадськості про результати роботи щодо запобігання корупції в ДПС;

облік працівників ДПС, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

здійснення моніторингу вебпорталу «Судова влада України», Єдиного державного реєстру судових рішень на підставі отримання офіційної інформації стосовно вчинення працівниками ДПС корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, з метою отримання інформації щодо результатів розгляду відповідної справи судом;

ініціювання та проведення опитувань (анкетувань), у тому числі із залученням зовнішніх незалежних компаній, з метою отримання об'єктивної

інформації для ідентифікації корупційних ризиків під час дії Антикорупційної програми ДПС (за потреби);

удосконалення роботи з добору кадрів, підвищення їх кваліфікації та професійного рівня, у тому числі працівників уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції;

недопущення втручання у діяльність структурних підрозділів ДПС та її територіальних органів, щодо яких такі вимоги встановлені нормативно-правовими актами, а також покладення на них обов'язків, що не належать або виходять за межі їх повноважень чи обмежують виконання покладених на них завдань і функцій;

проведення консультацій з громадськістю з питань реалізації державної податкової політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 (зі змінами);

забезпечення відкритого доступу до публічної інформації та дотримання принципу прозорості під час її оприлюднення на вебпорталі ДПС.

Окрім того, з метою отримання додаткової інформації, необхідної для ідентифікації (виявлення) нових корупційних ризиків Робочою групою ОКР ДПС у діяльності ДПС, вивчення загального ставлення платників податків до питань корупції, поширеності корупції в ДПС, встановлення інших питань, які можуть бути використані уповноваженим підрозділом ДПС під час безпосереднього виконання завдань, покладених на нього, планується організувати та забезпечити проведення опитування (анкетування).

Результати, отримані за наслідками такого опитування, будуть опрацьовані уповноваженим підрозділом ДПС, у тому числі на предмет необхідності внесення відповідних змін до Антикорупційної програми ДПС.

**Директор Департаменту з питань
запобігання та виявлення корупції**

Сергій ТОМСЬКИХ